

บทคัดย่อ

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาศักยภาพในการวิจัยและพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ในการให้บริการ
สุขภาพ ของสถานบริการสาธารณสุขในส่วนภูมิภาคของกระทรวงสาธารณสุข โดยวิธีการทบทวน
เอกสาร การส่งแบบสอบถาม การประชุมระดมสมอง และการศึกษาดูงานเฉพาะกรณี พบว่า

สถานบริการสาธารณสุขในส่วนภูมิภาคของกระทรวงสาธารณสุข มีศักยภาพพอ
สมควรในการวิจัยและพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ในการให้บริการสุขภาพ มีสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ รวมกันเกือบ
200 ชนิด โดยศักยภาพนี้ สัมพันธ์กับลักษณะงานบริการที่รับผิดชอบ และสิ่งประดิษฐ์ที่พัฒนาขึ้น
มาส่วนมากอยู่ในลักษณะสิ่งประดิษฐ์พื้นฐาน เหมาะแก่การประยุกต์ใช้ในพื้นที่ที่มีเป็นบางส่วนที่
จะมีศักยภาพในเชิงอุตสาหกรรม อุปสรรคสำคัญในการวิจัยพัฒนา ได้แก่ การขาดแคลนงบประมาณ
ขาดแรงจูงใจ ขาดการสนับสนุนด้านวิชาการ งานประจำมีมากเกินไปและการขาด
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนอุปสรรคในการพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรม ก็คือ การบริหาร
จัดการ การลงทุนในการผลิต และการบริหารการตลาด

การสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพดังกล่าว เป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการอย่าง
ยิ่ง โดยควรจะมีจุดเน้นที่วัตถุประสงค์ในการพัฒนาคนควบคู่ไปกับการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์โดย
ตรง รวมทั้งระบบการนำเทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์ไปใช้และระบบการพัฒนาสู่อุตสาหกรรม
ด้วย ทั้งนี้การสนับสนุนควรจะให้ขยายไปถึงการดัดแปลง ปรับปรุงและการอนุรักษ์สิ่งประดิษฐ์เดิม
รวมทั้งการพัฒนาระบบที่จะนำเทคโนโลยีไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่จำกัดการวิจัยพัฒนา
เฉพาะในสถานบริการสาธารณสุขเท่านั้น

การส่งเสริมสนับสนุนดังกล่าว ควรดำเนินการ อย่างต่อเนื่องและครบวงจร ตั้งแต่
การสนับสนุนงบประมาณ ที่จะต้องมีความยืดหยุ่น ไม่ติดกับเปิงงบประมาณและเป็นงบประมาณที่
คล่องตัว การสนับสนุนด้านวิชาการ โดยการพัฒนาเครือข่ายนักประดิษฐ์ การจัดเวทีเสนอผลงาน
การเผยแพร่ผลงานในลักษณะเอกสารสิ่งพิมพ์ การสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคและด้านมาตรฐาน
การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร การสร้างแรงจูงใจ ด้วยการประกาศเกียรติคุณ การนำสิ่งประดิษฐ์ไปใช้
ในวงกว้าง การให้ความดีความชอบ และการสนับสนุนให้มีการจดสิทธิบัตร และการสนับสนุนให้เชื่อมโยง
กับกลไกการลงทุนและการตลาด

การพัฒนาระบบและรูปแบบการสนับสนุน ควรเริ่มทำเป็นโครงการทดลองสัก 5 ปี โดย
การสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและ/หรือสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข โดยระยะ
ยาวอาจพัฒนาเข้าเป็นกิจกรรมภายใต้ความรับผิดชอบขององค์กรสนับสนุนส่วนกลางต่อไป หรือตัว
ระบบอาจอยู่ไปได้ด้วยตนเอง